

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 1957, 1 Tz 96/57

Číslo: 75/1957

Právní věta:

„Soustavným páčáním takových trestných činů" ve smyslu § 76 odst. 4 tr. zák. nerozumí se pouze to, že pachatel hodlá páchat majetkové trestné činy v budoucnu, aby si jimi opatroval zdroj příjmů. Soustavné páčání takových trestných činů znamená i to, že trestný čin, za který je pachatel právě souzen a jímž si opatroval zdroj příjmů, je jedním z článků, byť i posledním, v řadě útoků naplňujících znaky takových trestných činů spáchaných týmž pachatelem. Při tom je nerozhodné, zda tuto řadu útoků tvoří pokračování v témže trestném činu, opakování trestných činů téhož druhu, či zda pro tyto činy byl již pachatel uznán vinným nebo odsouzen.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 12.07.1957

Spisová značka: 1 Tz 96/57

Číslo rozhodnutí: 75

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Delikt majetkový, Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby, Opakování trestného činu, Pokračování v trestném činu, Výdělečně

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud ve Žďáře nad Sázavou uznal obžalovaného vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. a vyměřil mu podle § 247 odst. 2 tr. zák. nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání dvou roků a prohlásil paklíč obžalovaného za propadlý [§ 55 odst. 1 písm. a) tr. zák.]. Trestný čin záležel podle skutkového zjištění rozsudku lidového soudu v tom, že se obžalovaný v noci pomocí paklíče vloupal do cizího uzamčeného bytu, kde ke škodě majitelky bytu odcizil peněžitou částku 1350 Kčs a náramkové hodinky v ceně 1000 Kčs, za které si druhého dne nakoupil jednak oděvní součástky, jednak různé potraviny a jiné věci denní potřeby. Skutečnost, že se obžalovaný dopustil souzeného trestného činu výdělečně, lidový soud spatřoval v tom, že obžalovaný byl již několikrát před tím trestán pro majetkové delikty, z výkonu posledního trestu byl propuštěn necelých pět měsíců před souzeným činem a v té době nebyl nikde řádně zaměstnán, takže si krádeží hodlal opatřit zdroj prostředků ke své výživě. Se zřetelem k předchozím majetkovým deliktům jde tedy o soustavné páčání trestných činů ze ziskovosti.

Krajský soud v Jihlavě k odvolání obžalovaného zrušil rozsudek lidového soudu ve výroku o vině,

pokud obžalovaný byl uznán vinným, že trestný čin krádeže spáchal výdělečně podle § 247 odst. 2 písm. a) tr. zák. a ve výroku o trestu. Obžalovanému za trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. vyměřil nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců a prohlásil rovněž paklíč, kterého obžalovaný k činu použil, za propadlý. Krajský soud podle odůvodnění svého rozsudku dospěl k závěru, že obžalovaný spáchal souzenou krádež čtyři měsíce po odpykání předchozího trestu a provedeným řízením nezjistil, že by obžalovaný zamýšlel ještě v budoucnu páchat další majetkové delikty, aby si jimi opatroval alespoň na čas zdroj příjmů, takže v jednání obžalovaného nespatořoval znak „soustavnosti“, jak jej vyžaduje ustanovení § 76 odst. 4 tr. zák.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou nejvyššího soudu zrušil rozsudek krajského soudu a tomuto soudu uložil, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Odůvodnění:

Předseda nejvyššího soudu ve stížnosti pro porušení zákona uvedl, že krajský soud vyslovil nesprávný názor, pokud jde o pojem výdělečně, a mylně se domnívá, že nelze soustavnost páčání majetkových trestných činů spatřovat ve skutečnosti, že obžalovaný byl již několikrát trestán pro majetkové delikty.

Nejvyšší soud shledal, že byl porušen zákon.

Krajský soud se mylí, když se domnívá, že majetkové trestné činy, za něž byl obžalovaný odsouzen, nesvědčí o tom, že si hleděl soustavným páčáním takových činů opatřit alespoň na čas zdroj příjmů ve smyslu § 76 odst. 4 tr. zák. ve znění novely.

Soustavným páčáním takových trestných činů nerozumí se pouze to, že pachatel hodlá páchat majetkové trestné činy v budoucnu, aby si jimi opatroval zdroj příjmů, jak se domnívá krajský soud. Soustavné páčání takových trestných činů znamená i to, že trestný čin, za který je pachatel právě souzen a jímž si opatroval zdroj příjmů, je jedním článkem, byť i posledním, v řadě útoků naplňujících znaky takových trestných činů spáchaných tímž pachatelem. Při tom je nerozhodné, zda tuto řadu útoků tvoří pokračování v téže trestném činu, opakování trestných činů téhož druhu, či zda pro tyto činy byl již pachatel uznán vinným nebo odsouzen.

Podle výpisu z rejstříku trestů byl obžalovaný v roce 1949 odsouzen pro trestný čin krádeže k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku. V roce 1952 byl odsouzen pro trestný čin podvodu podle § 249 odst. 1 písm. a) tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců. V roce 1954 byl odsouzen opět pro trestný čin podvodu podle § 249 odst. 1 písm. a) tr. zák. a rozkrádání národního majetku podle § 245 odst. 1 písm. a) tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání šesti týdnů; v roce 1955 byl odsouzen pro trestný čin podvodu podle § 249 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců.

Z toho je patrné, že obžalovaný spáchal řadu majetkových trestných činů, takže lze o něm říci, že tyto trestné činy páchal soustavně.

Podle charakteristiky obžalovaného propadl týž pití alkoholu a jelikož jeho výdělky nestačily krýt jeho spotřebu od roku 1949, počal se dopouštět krádeží a podvodů. Od 10. října 1956 nepracoval a živil se jen příležitostným vykládáním vagonů nebo rovněž jen příležitostně v zemědělství.

Tato charakteristika obžalovaného svědčí jednak o tom, že páchá majetkové delikty soustavně, jednak o tom, že páčáním těchto trestných činů si hleděl aspoň na čas získat zdroj příjmů.

Při tom je nerozhodné, zda se obžalovaný dopouštěl jen téhož trestného činu nebo různých majetkových trestných činů, tedy činů téhož druhu (viz č. 89/56 sb. rozh. tr.).

Jelikož krajský soud neuznal obžalovaného vinným též, že spáchal trestný čin krádeže výdělečně, porušil tím zákon v ustanovení § 247 odst. 2 písm. a) tr. zák.